

Verslag gesprekken conferentie Curriculumcommissie 8 november 2022

De Curriculumcommissie heeft een conferentie gehouden over haar laatste advies over een systeem voor periodieke herijking van het curriculum. Hieronder treft u het verslag aan van de gevoerde gesprekken. Meer dan vijftig vertegenwoordigers van onderwijsorganisaties en leraren werden door de dagvoorzitter Hartger Wassink uitgedaagd zich op verschillende manieren uit te spreken over de aanbevelingen van de commissie. Ook de Directeur Generaal primair- en voortgezet onderwijs Inge Vossenaar heeft in een interview zich uitgesproken over het advies van de commissie. De conferentie was bedoeld om te reflecteren op de aanbevelingen van de commissie, om onderling in gesprek te gaan en om suggesties en vragen op te halen die nog konden worden meegenomen voor de beleidsreactie van minister Dennis Wiersma.

Ook hebben Roel Kuiper en Nienke Nieveen van de Curriculumcommissie een presentatie gegeven waarbij het internationale perspectief de aandacht kreeg. Ook verschijnt er een podcast waarin verslag wordt gedaan van de conferentie en waarin tal van deelnemers aan het woord komen. Zie verder [CurriculumCommissie](#).

Hoe waardeert u de aanbevelingen van de Curriculumcommissie in Tussensadvies-4?

De aanbeveling over te gaan tot een systeem van periodieke herijking van het curriculum ondervindt brede steun bij de deelnemers aan de conferentie. In zijn algemeenheid wordt veel waardering uitgesproken over de voorstellen om te komen tot meer transparantie in de besluitvorming, het helder beleggen van de doorzettingsmacht en een scherpe positionering van de betrokken partijen. De deelnemers zijn van mening dat dit alles kan zorgen voor meer rust, minder willekeur en meer draagvlak.

Een tafel waar alle informatie samenkomt en waar op transparante wijze de afwegingen worden gemaakt over mogelijk wenselijke aanpassingen van het curriculum wordt ook goed ontvangen. De deelnemers geven aan dat er dan meer overzicht is en minder kans op achterstallig onderhoud. Ook kunnen zo ongerichte vernieuwingen worden voorkomen ervan uitgaande dat ook de politiek vertrouwen heeft in het nieuwe systeem van periodiek herijking en enige terughoudendheid betracht. Hopelijk kan curriculumvernieuwing dan met minder politieke bemoeienis tot stand komen dan tot nu toe.

Ook het idee om meer structuur aan te brengen in de informatiestromen door een betere afstemming en het beter ontsluiten en duiden van onderzoeksresultaten kan op bijval rekenen. Graag wordt door de deelnemers meegedacht over hoe de informatie uit de klas beter kan worden ontsloten en is in te brengen bij de besluitvorming op landelijk niveau. Tot slot wordt een betere positionering van de leraar in de gehele curriculumketen ondersteund.

Welke vragen heeft u bij de aanbevelingen van de Curriculumcommissie?

De deelnemers aan de conferentie hebben veel vragen over de nadere invulling van de aanbevelingen van de commissie. Om daar antwoord op te kunnen geven is eerst het wachten op de beleidsreactie van de minister en vervolgens zal voor een nadere invulling nog veel overleg nodig zijn.

De deelnemers geven aan zich zorgen te maken over het gebrek aan en tijd en aan curriculumdeskundigheid bij leraren. Vormt dit geen struikelblok? Ook wordt gevraagd hoe nu precies een systeem van tussentijdse aanpassingen eruit gaat zien. Hoe wordt de samenhang daarbij bewaard? Zorgt een jaarlijkse rapportage niet voor veel onrust? Kan er voldoende recht gedaan worden aan de eigenheid van de verschillende sectoren?

Met name de vraag welke organisaties waar in het systeem van periodieke herijking een rol gaan spelen krijgt veel aandacht. Dat geldt ook de samenstelling van het te vormen curriculumcollege. Over het college wordt door de deelnemers ook de vraag gesteld waar zij haar autoriteit aan kan ontleen en hoe zij in de praktijk haar onafhankelijkheid kan waarmaken. Er zijn veel lobbygroepen en politieke belangen die van invloed zijn op het curriculumproces. Hoe moet het 'richtend' gremium keuzes maken in de overladenheid aan opdrachten die op het onderwijs afkomen? Iets erbij is makkelijk, iets eraf moeilijk. Waarom wordt niet de bestaande curriculumketen versterkt? Ook wordt opgemerkt dat het curriculumherzieningsproces tot nu toe stroperig verloopt. Hoe gaat een extra laag (lees: curriculumcollege) dat proces vlotter doen verlopen? Hoe baken je het werkgebied van een curriculumcollege af? Waar gaat het college over adviseren?

Door de deelnemers wordt opgemerkt dat een vast systeem van periodieke herijking de afstemming van de examens op het curriculum eenvoudiger maakt. Is er bij het ontwerpen van de eindtermen voldoende aandacht voor de aansluiting bij de examens? Zal het referentiekader taal en rekenen in het bouwwerk van kerndoelen en eindtermen worden ingepast?

Gevraagd wordt of er nog meer kan worden geleerd van curriculumvernieuwingstrajecten in het buitenland en van vernieuwingen in het Nederlandse curriculum bijvoorbeeld in het vmbo en mbo.

Hoe monitor je wat er in de klas gebeurt? En hoe toename van de werkdruk hierdoor van leraren te voorkomen? Kan er bij de monitoring en versterking van de curriculumbekwaamheid van de leraar en schoolleider ook gebruik worden gemaakt van de bestaande organisaties? Vergeet vooral niet de lerarenopleidingen en de vakverenigingen. Maar ook de vakbonden en het Lerarencollectief kunnen hierbij een rol spelen. Als er meer van de leraar wordt gevraagd hoe verhoudt zich dit met de wettelijke eisen die aan het beroep worden gesteld?

Welke suggesties heeft u voor de Curriculumcommissie?

- Kan de opdracht van de Curriculumcommissie niet worden verbreed zodat zij ook kan meedenken over de verdere uitwerking van de aanbevelingen?
- Zorg voor een helder mandaat, wettelijke verankering en een afgewogen bezetting van het curriculumcollege.
- Start de nadere invulling van de aanbevelingen vanuit de inhoud en niet vanuit de bestuurlijke verantwoordelijkheden.
- Veranker de onafhankelijkheid zodanig dat het ook inderdaad mogelijk wordt om periodieke herijking boven het politieke speelveld uit te tillen.
- Over het vmbo is minder onderzoek beschikbaar, daarom is het hier des te belangrijker om hier de leraar in positie te brengen.

- Organiseer regionale netwerken van leraren en curriculumexperts en benut binnen de scholen de mogelijkheden van functiedifferentiatie. Maak ook gebruik van de lerarenplatforms die al bestaan.
- Meer tijd en ruimte voor professionalisering van leraren en schoolleiders.

Wat kunnen de aanbevelingen betekenen voor uw eigen organisatie?

Deelnemers geven aan dat binnen de eigen organisatie door een ingeregeld curriculumproces ook meer overzicht en rust kan ontstaan in de eigen processen. In de examenketen kan ook beter aansluiting worden gevonden met de ontwikkelingen in het curriculum.

Een betere samenwerking tussen beroepsverenigingen en vakverenigingen wordt als kansrijk ingeschat. Het gesprek over het curriculum moet blijvend op de agenda staan.

Naast praktijkonderzoek moet er ook meer aandacht zijn voor monitoring en evaluatie. Dat geldt ook voor de lerarenopleidingen waar overigens de curriculumbekwaamheid van de lerarenopleiders meer aandacht mag krijgen.

Zorg voor opbouw en behoud van expertise en continuïteit in de ambtelijke top van het ministerie, aldus de deelnemers.